

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

OKTYABR, 2026-YIL

ISBN 978-9910-8337-7-9

O‘ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI. II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2026. – 200 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2026-yil, 2-oktyabr

Mas’ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda “O‘zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta’lim istiqbollari” nomli II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to‘plami jamlangan. Unda O‘zbekistonning turli oliy ta’lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo‘nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta’lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To‘plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta’lim, O‘zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta’lim.

ISBN 978-9910-8337-7-9

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MAKTABGACHA YOSHDAGI IKKI TILLI BOLALARDA MULOQOT KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI

Doniyorova Dildora Nuritdin qizi

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti Samarqand kampusi

Email: ddoniyorova42@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tezisda maktabgacha yoshdagi ikki tilli (bilingvizm) bolalarda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari yoritib berilgan. Shuningdek, ikki tilli muhitda yuzaga keladigan lingvistik to'siqlarni bartaraf etishda o'yin texnologiyalarining o'rni, bolalarning lug'at zaxirasini boyitish hamda ularning har ikki tilda nutqiy faolligini oshirish yo'llari ilmiy jihatdan asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Maktabgacha yosh, ikki tillilik (bilingvizm), muloqot ko'nikmalari, o'yin texnologiyalari, pedagogik shart-sharoitlar, nutqiy rivojlanish.

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR DEVELOPING COMMUNICATION SKILLS IN BILINGUAL PRESCHOOL CHILDREN

Doniyorova Dildora Nuritdin qizi

Samarkand Campus of the University of Economics and Pedagogy

Annotation. This article examines the pedagogical conditions for developing communication skills in preschool children in a bilingual environment. It highlights the role of game technologies in overcoming language barriers, expanding vocabulary, and enhancing children's speech activity in both languages.

Key words: Preschool age, bilingualism, communication skills, game technologies, pedagogical conditions, speech development.

KIRISH

Maktabgacha ta'lim bosqichi har bir bola shaxsining shakllanishi, uning intellektual salohiyati yuzaga chiqishi hamda kelgusidagi muvaffaqiyatli ta'lim olishi uchun zamin hozirlaydigan poydevor hisoblanadi. Bugungi jadal globallashuv va madaniyatlararo integratsiyashuv davrida jamiyatimizda ikki tillilik (bilingvizm) muhitining keng tarqalishi kichik yoshdanoq bolalarning ikkita yoki undan ortiq tillarda erkin muloqotga kirishish ehtiyojini kuchaytirmoqda. Xususan, bunday muhitda tarbiyalanayotgan o'g'il-qizlarning kommunikativ ko'nikmalarini takomillashtirish ularning jamiyatga tez moslashuvi va nutqiy faolligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik yondashuvlar bolalarning til to'siqlarini yengishida va har ikki tilda o'z fikrini erkin bayon etishida qulay sharoitlar yaratishni taqozo etadi. Mazkur jarayonda o'yin texnologiyalaridan unumli foydalanish ta'limiy samaradorlikni yanada oshiradi.

Ikki tilli bolalar bilan pedagogik jarayonni tashkil etishda ular duch keladigan lingvistik va psixologik to'siqlarni bartaraf etish muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy maktabgacha ta'lim amaliyoti shuni ko'rsatadiki, muloqot ko'nikmalarini sifatli rivojlantirishda o'yin texnologiyalari yetakchi va ustuvor o'rin tutadi. O'yin jarayonida bola o'zini majburiy ta'lim muhitida emas, balki tabiiy erkinlik muhitida his qiladi, bu esa ikkala tilda ham qo'rquvsiz muloqotga kirishish hamda o'z fikrini ravon bayon etish ko'nikmasini hosil qiladi.

Maktabgacha yoshdagi bilingv bolalarda muloqot va nutqiy faollikni oshirish jarayoni o'zaro uzviy bog'liq bo'lgan bir qator pedagogik shart-sharoitlarga tayanadi. Xususan, bu borada motivatsion muhitni yaratish eng boshlang'ich va hal qiluvchi bosqich bo'lib, bunda tarbiyachi bolalarda har ikki muloqot tiliga nisbatan ijobiy qiziqish, hurmat va faol ehtiyojni uyg'otishi lozim. Shu jumladan, tarbiyaviy jarayonda rolli o'yinlar, teatrlashtirilgan sahna ko'rinishlari hamda didaktik o'yinlardan unumli foydalanish bolalarning faol lug'at za xirasini tizimli ravishda boyitib, ularning muloqot doirasini kengaytirishga xizmat qiladi. Ta'lim-tarbiya jarayonida individual va tabaqalashtirilgan yondashuvni qo'llash har bir bolaning tilni o'zlashtirish sur'ati hamda shaxsiy psixologik xususiyatlarini inobatga olgan holda nutqiy mashg'ulotlarni to'g'ri loyihalashtirish imkonini beradi. Bundan tashqari, oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti hamkorligi bolaning uy sharoiti va MTT dagi muhitda uzluksiz, uyg'un muloqot makoniga qamrab olinishini hamda olingan bilim va ko'nikmalarining amalda mustahkamlanishini kafolatlaydi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha yoshdagi ikki tilli bolalarda muloqot ko'nikmalarini muvaffaqiyatli rivojlantirish uzoq muddatli, ko'p bosqichli hamda chuqur ilmiy yondashuvni talab qiladigan pedagogik jarayon hisoblanadi. Zamonaviy ta'lim sharoitida lingvistik va psixologik to'siqlarni bartaraf etishga qaratilgan ilmiy asoslangan pedagogik shart-sharoitlarni yaratish bolaning shaxsiy va nutqiy kamolotida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Xususan, o'quv-tarbiyaviy jarayonga zamonaviy o'yin texnologiyalarini faol va tizimli tatbiq etish kichik yoshdagi bolalarning har ikki tilda erkin, ishonchli muloqotga kirishishi, o'z fikrlarini mantiqiy va ravon bayon etishi hamda jamiyatga ijtimoiy moslashish ko'nikmalarini yuqori darajada shakllantirish uchun mustahkam zamin yaratadi. Bu esa o'z navbatida kelgusida bolalarning sifatli ta'lim olishi va jamiyatda o'z o'rnini topishining kafolati bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Qodirova F.R., Qodirova R.M. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ikkinchi tilni o'rgatish metodikasi. – Toshkent, 2004.
2. Babayeva D.R. Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi. Toshkent, 2018
3. F.Qodirova, Sh.Toshpulatova, N.Kayumova, M.A'zamova. "Maktabgacha pedagogika".- Toshkent, "Tafakkur", 2019
4. Babayeva D.R. Bolalarni nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyasi. Toshkent, 2022
5. Kayumova N.M. Maktabgacha ta'lim-tarbiya pedagogikasi. -Toshkent, 2024.

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, 6-oktyabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM
ISTIQBOLLARI. II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2026. – 200 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2026-yil, 2-oktyabr

ISBN 978-9910-8337-7-9

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.